

A M. KIR. FERENC JÓZSEF-TUDOMÁNYEGYETEM
DIÁKJÓLÉTI ÉS DIÁKVÉDŐ IRODÁJA.

JELENTÉSEK
AZ 1938-39. TANÉVRŐL.

I.

A DIÁKJÓLÉTI ÉS DIÁKVÉDŐ IRODA
TIZENHATODIK ÉVI JELENTÉSE.

KÖZZÉTESZI:

Dr. POLNER ÖDÖN

ny. egyetemi nyilv. r. tanár,
a Diákjóléti és Diákvédő Iroda elnöke.

II.

A MENSA ACADEMICA PUBLICA
NYOLCADIK ÉVI JELENTÉSE.

KÖZZÉTESZI:

Dr. VÁRKONYI HILDEBRAND

egyetemi ny. r. tanár,
a Mensa Academica Publica
Felügyelő Bizottságának ügyvezető-elnöke.

54824

A M. KIR. FERENC JÓZSEF-TUDOMÁNYEGYETEM
DIÁKJÓLÉTI ÉS DIÁKVÉDŐ IRODÁJA.

JELENTÉSEK

AZ 1938-39. TANÉVRŐL.

I.

A DIÁKJÓLÉTI ÉS DIÁKVÉDŐ IRODA
TIZENHATODIK ÉVI JELENTÉSE.

KÖZZÉTESZI:

Dr. PÖLNER ÖDÖN

ny. egyetemi nyilv. r. tanár,
a Diákjóléti és Diákvédő Iroda elnöke.

II.

A MENSA ACADEMICA PUBLICA
NYOLCADIK ÉVI JELENTÉSE.

KÖZZÉTESZI:

Dr. VÁRKONYI HILDEBRAND

egyetemi ny. r. tanár,
a Mensa Academica Publica
Felügyelő Bizottságának ügyvezető-elnöke.

SZEGED, 1939.

Magnifice Rector!

Tekintetes Egyetemi Tanács!

Az egyetem Diákjóléti és Diákvédő Irodájának az elmúlt 1938—9-iki tanévére szóló jelentését van szerencsém a következőkben előterjeszteni.

Az iroda rendelkezése, illetve kezelése alá került bevételek és kiadások 1938 július 1-től 1939 június hó 30-ig bezárólag a következők voltak:

I. Bevétel:

1. előző évi maradvány — — — —	790·70 P.
2. adományokból (részletesen I. alább) —	14310·60 „
3. ifjúsági járulékokból — — — —	19528·60 „
4. visszafizetett kölcsönök — — — —	4091·98 „
5. egyéb bevételek — — — —	1298·34 „
	<hr/>
Összesen:	40020·22 P.

II. Kiadás:

1. <i>segélyek</i> éspedig:	
a) tan- és beiratásra — — — —	14434·18 P.
b) vizsgadíjra — — — —	228·50 „
c) kamatmentes kölcsönökre — — — —	6992·50 „
d) élelmezésre — — — —	2294·20 „
e) lakbérre — — — —	3042·— „
f) ruházatra — — — —	7788·— „
g) tankönyvekre — — — —	852·25 „
h) gyógykezelésre — — — —	395·37 „
i) úti segélyre — — — —	118·50 „
	<hr/>

Összesen a segélyek: 36145·50 P.

2. *vegyes kiadások:*

a) jutalom, ill. munkadíjakra — —	1245— P.
b) nyomtatvány, írószer és felszerelésekre — — — — —	292.50 „
c) postaköltségekre — — — — —	11.88 „
d) egyéb kiadásokra — — — — —	330.69 „
e) maradvány a következő számadási évre — — — — —	1994.65 „

A kiadások együtt: 40020.22 P.

A bevételek 2. tételében jelzett adományok a következő adakozóktól származtak:

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisztériumtól — — — —	7159.64 P. (3000.—)
A Budai Mária Terézia ösztöndíjalapból — — — — —	213.56 „ (34.76)
Banner János dr. professzor úr adománya — — — — —	20.— „ (—)
Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egysület adománya —	1700.— „ (3341.50)
Fógel József dr. professzor úr adománya — — — — —	62.— „ (21.70)
Győrffy István dr. professzor úr adománya — — — — —	20.— „ (—)
Horváth Péter dr. tanár úr adománya	3.— „ (—)
Jog- és áll. tud. Kar tagjainak adománya a felvidéki hallgatók segélyére — — — — —	458.— „ (—)
Kramár Jenő dr. professzor úr adománya a felvidéki hallgatók segélyére — — — — —	76.— „ (—)
Magyar Szent Korona Szövetség adománya egy orvostanhallgató segélyére — — — — —	10.— „ (—)
Mester János dr. professzor úr adománya — — — — —	20.— „ (—)
avitéz Mérey László altábornagy úr adománya — — — — —	20.— „ (—)

Ref. Egyházközség adománya — —	872·50	„	(756—)
özv. Rosenthal Józsefné adománya —	100—	„	(—)
Rothermere-alap kamataiból — —	2000—	„	(2000—)
lord Rothermere újabb adományából a felvidékiek részére — — —	1000—	„	(—)
Szegedi Helyőrség tiszti és altiszti Karának adománya — — —	80—	„	(80—)
Szegedi Jótékony Egyesület ado- mánya — — — — —	75—	„	(30—)
Szegedi Közjegyzői Kamara ado- mánya — — — — —	100—	„	(300—)
Szinte László ifj. adománya — —	10—	„	(—)
Tanárvizsgáló Bizottságtól vizsgadíj- megtérítések címén — — —	205—	„	(415—)
Hauer István dr. a váci püspök úr adománya — — — — —	94—	„	(—)
Várady Irén egyet. tisztv. befizetése a Korszerű Honvédelem c. füze- tek eladási árából — — —	6·90	„	(—)
Vinczi Károly dr. egyetemi tanács- jegyző úr adománya — — —	5—	„	(—)
Összesen:	14310·60	P.	(11156·72)

Ez adományokért fogadják a nagylelkű adományozók összesen és egyenként az Irodának hálás köszönetét.

Az egyes tételekkel kapcsolatban meg kell említeni, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatásiügyi m. kir. Minisztériumnak első helyen felsorolt 7519·64 pengős adománya tetemesen meghaladja az előbbi években összesen kapott 3000 pengős adományt, de attól abban különbözik, hogy az egész összegnek célja és felhasználása korlátolt volt. Ez adományból ugyanis 359·64 P úgy, mint a múlt évi 844·76 P egyes meghatározott hallgatók számára szolt s ezeknél az Iroda csak véleményezőleg működött közre s közvetítette a kifizetést. A többi 6800 pengőt pedig az Iroda 1938 dec. 13-án azzal a határozott utasítással kapta, hogy karácsonyi ruhasegélyezésre fordítsa olykép, hogy a rászoruló hallgatók természet-

beni adományként kapjanak téli ruhát, cipőt, meleg alsót, esetleg téli kabátot és hogy a segélyezést karácsony előtt feltétlenül le kell bonyolítani.

E megszabott természetbeni segélyezés a rendelkezésre álló 10 nap alatt lebonyolítást nyert és abból 164 egyetemi és főiskolai hallgató részesült a kívánt ruhasegélyezésben.

Ruhasegélyben azonban ezenkívül is részesültek a hallgatók, mert az ősz beálltával már többen kértek ilyen segélyeket s ezeket — az előző évek gyakorlatához képest — igyekezett az Iroda indokolt esetben megadni.

Az említett nagyobb karácsonyi ruhasegélyezési adomány folytán az a 3000 P, amelyet az előbbi években az Iroda az egész tanév folyamán jelentkező szükségletnek megfelelően tanulmányi segélyekre fordíthatott, elmaradt, másrészt pedig nemcsak a felvidéki hallgatók szükségletei folytán, hanem más-különbösen is a segélyezési igények szaporodtak. Ennek folytán a tulajdonképeni tanulmányi segélyezést az Irodának az előbbi évekhez képest meg kellett csökkentenie.

Ez az oka, hogy a folyó tanévben a tanulmányi célokra (beiratkozásra, tandíjra, különféle bizonyítványokra, vizsgadíjakra, stb.) adott egyenkénti segélyek általában kisebbek voltak, mint az előző években.

A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület ebben a tanévben az első félév elején 800, a második tanfélévben 900 pengőt bocsátott az Iroda rendelkezésére azzal, hogy azt az Iroda saját belátása szerint ossza fel tanulmányi segélykép, az egyetemi és főiskolai hallgatók között abban az arányban, hogy az egyetemieknek $\frac{2}{3}$, a főiskolaiaknak $\frac{1}{3}$ rész jusson. A DMKE adományának az Iroda által való felosztása folytán lehetővé vált elkerülése annak, hogy egyesek több forrásból kapjanak segítyt, míg mások, nem kevésbé rászorultak, csak egy helyről élvezzék azt. A DMKE adománya így némileg pótolta azt a hiányt is, amely az előbb említett 3000 pengős minisztériumi adomány elmaradása folytán előállott; noha magának a DMKE-nek adománya is ezidén kevesebb volt, mint az előbbi évben (most 1700 P, akkor 3341.50 P). Az adomány felhasználása egyetemi és főiskolai hallgatók közt a kívánságnak megfelelően történt meg, úgy hogy lehetőleg azok részesüljenek ez adományból, akik eddig is ebből kaptak

segélyt és amennyiben újaknak is jutott, azok lehetőleg délvidékiek legyenek.

Az adományok más része különlegesen a felvidéki hallgatók részére szólt. Ezek voltak:

1. a Lord Rothermere 10.000 pengős adományából az Egyetemi Tanács rendelkezése alapján — —	1000 P.
2. a Jog- és áll. tud. Kar tanárainak adománya (egyenként 40—40 P) — — — — —	400 „
3. az Orvostudományi Kar Dékánjának adománya —	76 „
4. a Jog- és áll. tud. Kar pótadománya — — —	58 „
Összesen:	1534 P.

A felvidéki hallgatók segélyezésére volt fordítandó természetesen az az összeg is, amely az általuk vagy érteik fizetett beiratkozási mellékdíjából ifjúsági járulék címén jutott az Irodának. Ennek összege 580·50 P, úgy, hogy ezt hozzáadva az előbbi 1534 pengőhöz, a felvidéki hallgatók különleges segélyezési forrása 2114·50 P-t tett ki.

Ezzel szemben az Iroda által a felvidéki hallgatóknak adott segélyek összege 2810·53 P volt. Miután ez meghaladja a felvidéki hallgatók segélyezése céljából nyert különleges összegeket, a felvidéki hallgatók segélyezése részben az egyéb bevételek terhére ment.

A felvidékiek eme segélyezésében jelentékeny összegre, 945 pengőre ment fel 10 hallgató ingyenes menzai étkezésének költsége, amelyet az Iroda vállalt magára. A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi Minisztérium utalványozott ugyan f. évi július 4-én 31864/1939. IV. szám alatt 900 pengőt a felvidéki hallgatók segélyezésének törlesztésére, de ez a pénz számadásainknak június 30-án történt lezárása után érkezett meg s így csak a jövő évben lesz elszámolható.

A segélyezéseknek nemét és az azokra fordított összegeket a Kiadásoknak I. a—h alatti tételei tüntetik fel. A c) alatti kamatmentes kölcsönökből 2928·50 P alakult át a jó vizsgaeredmény alapján végleges segéllyé, míg 1804·18 P térült meg tényleges visszafizetés által. (Elszámolva I. 4. alatt.) A vizsgadíjakra kapott összesen 5916 pengőből e szerint 1183·32 P maradt még visszatérítésre.

A régebben adott kölcsönök megtérítése iránt az előbbi tanévben megindult eljárás ebben az évben is tovább folyt és ennek folytán 2287-80 P újabb visszafizetés történt.

A segélyezettek összes száma 691 volt 1620 átlagos hallgatói létszám mellett. Amíg tehát a mult tanévhez képest a hallgatóság száma csökkent (1635-ről 1620-ra), addig a segélyt kérők száma tetemesen növekedett a mult évi 608-ról 691-re, úgy, hogy amíg a mult évben még csak 38-10 %-ra emelkedett a segélyezettek aránya, ez a jelenlegi tanévben már 42-65 %-ra ment fel.*

A segélyezés az egyetem és egyes karainak hallgatói, valamint a Polgári Iskolai Tanárképző Főiskola hallgatói között a következőképen oszlott meg:

1. Jog- és áll. tud. hallg. és szig. — — —	145
2. Orvostanhallgató és szigorló — — —	141
3. Bölcsészethallgató és tanárjelölt — —	73
4. Math. term. tud.-kari hallg. és tanárjelölt	74
5. Gyógyszerészhallgató és szigorló — —	12
Egyetemi hallgató és szigorló összesen	445
6. Polg. Isk. Tanárképző Főisk. hallgató — —	239
7. Apponyi kollégista — — — — —	7

Mindössze: 691

A kiadások II. a) tételével kapcsolatban meg kell említeni, hogy Irodánk egyik munkaerejét, Papp Teréz középiskolai tanárkisasszonyt a folyó évi január 16-tól kezdve a tekintetes Egyetemi Tanács szegődményes irodai alkalmazottnak vette fel, de munkálkodásra az Irodánál hagyta beosztva. Az ő díjazása ennél fogva e jelzett időponttól kezdve megszűnt az Iroda téhéré esni. Másrészt azonban az Iroda pénzkezelése fejében a tekintetes Tanács által a Quaestor és quaesturai ellenőr számára megállapított munkadíjával lett e rovat terhelve.

A Középiskolai Tanárvizsgáló Bizottság a lefolyt tanévben 31 tanárjelöltet összesen 690 pengő vizsgadíj-megtérítésben részesített a kitűnő vizsgaeredmény alapján. E segélyek fejenként 15—30 pengő között váltakoztak. E visszatérítésből 205 pengőt a Diákvédő Irodához utalt át.

* L. e tekintetben az 1937/38. évi Jelentés 11. lapját.

Tankönyvtárunkat az 1938—9. tanévben is dr. vitéz Széchenyi Sándor alkönyvtárnok úr kezelté, a megszokott pontossággal, szakértelemmel és lelkiismerettel. A felszabadult Felvidékről a tanév folyamán egyetemünkre érkezett hallgató-ságnak segélyezése érdekében több tankönyv beszerzése vált szükségessé s ezeknek ára 488.65 P volt (elszámolva a Kiadások II. g) rovatában). Más tekintetben is szaporításra szorult s egészben véve 54 művel (80 kötet) kellett a Tankönyvtár állományát ez évben gyarapítanunk. Ezáltal valamennyi Felvidékről jött hallgató tankönyv-segélyben részesülhetett. A Tankönyvtárat igénybe vette 420 hallgató, kik összesen 949 művet kölcsönöztek ki, 1268 kötetben.

Szegénysorsú betegeinket az Iroda által kiadott utalványok alapján ez idén is szívesek voltak ingyen kezelni: Armentano Lajos, Bata Tibor, Benedek Árpád, Falta László, Kühbacher Ferenc, Lajos Sándor, Sipos Károly, Szász Sándor, Treer József és Troján Emil c. ny. rk. tanár, illetve tanársegéd urak. Segítségükért az ifjúság nevében is hálás köszönetet mondunk.

A tanév folyamán kiadott orvosi utalványok száma:

belgyógyászati rendelésre	—	—	—	—	49	(55)
bőrgyógyászati rendelésre	—	—	—	—	35	(20)
ideggyógyászati rendelésre	—	—	—	—	4	(6)
nőgyógyászati rendelésre	—	—	—	—	1	(—)
sebészeti rendelésre	—	—	—	—	18	(31)
szemészeti rendelésre	—	—	—	—	56	(67)
fül-, orr-, gége rendelésre	—	—	—	—	3	(—)

Összesen: 166 (180)

A Szegedi Gyógyszerész Egyesülettel történt megállapodás ebben a tanévben is fennállott s így a rászoruló ifjúság kedvezményes gyógyszerrel való ellátása lehetséges volt. Illesse köszönetünk azokat a gyógyszerész urakat, akik ezt ez évben is lehetővé tették.

Mint kedves figyelmet kell megköszönnünk Dömötör Gyula urnak, a Mensa Academica Publica gondnokának tettét, amellyel az Irodát eddigi négy elnökének (Szandtner, Fögel,

Buday és Banner) keretbe foglalt arcképeivel ajándékozta meg. A négy arckép az Iroda elnöki szobáját díszíti.

Elintéztünk 1643 beadványt, Pénztári Naplónk tételszáma 2452. Az Iroda adminisztratív munkájának gondos és lelkiismeretes vezetéséért Kerner Irma irodavezető kisasszonyt, a buzgó segítségért Papp Teréz középiskolai tanár kisasszonyt illesse köszönet.

Tiszteletteljes jelentésem szíves tudomásul vételét kérve, vagyok a tekintetes Tanácsnak

Szeged, 1939. évi július hó 30.

alázatos szolgálója

dr. Polner Ödön

ny. egyetemi nyilv. r. tanár,
az Egyetemi Diákjóléti és Diákvédelmi Iroda
elnöke.

Tekintetes Egyetemi Tanács!

A Mensa Academica Publica 1938/39. tanévének nyolcadik évi jelentését az egész egyetemünkre gyászos halálesetről megemlékezve kell kezdenünk. Dr. Berecz János egyetemi ny. r. tanár, számos társadalmi egyesület buzgó tagja, jótékonyágáról közismert egyénisége, az egyházi és társadalmi életnek kitűnősége, elköltözött sorainkból és árván hagyta a Mensa Academica Publica Felügyelő Bizottságának elnöki székét is. Széleskörű szociális munkásságának az egyetemi Mensa Academica Publica egyik legtöbb gondot okozó és legföltettebb intézménye volt. Mindannyiunk emlékezetében él az a mozgalom, melyben Dr. Főgel József egyetemi ny. r. tanárral együttesen vezetőszerpet játszott és amely a Mensa Academica Publica megalapítására vonatkozott. Dr. Berecz János intézményünknek alapításától kezdve, szakadatlanul gondját viselte és nem csekély része van a Mensa Academica Publica felvirágzásában. Az Ő elnöki működésére esik az az időszak is, mikor menzánkat 280 egyetemi és főiskolai hallgató vette igénybe, s akik legfőképp az Ő soha nem szűnő gondoskodásának köszönik a menzán élvezett jótéteményeket. Elköltözött elnökünket, életének utolsó éveiben sem akadályozta meg az egyre jobban elhatalmasodó betegség sem a menza ügyvitelében, sem abban a törekvésben, hogy minél többször meglátogassa a menzán étkező diákjait és a helyszínen ellenőrizze a menza működését. Nemcsak a Mensa Academica Publica Felügyelő Bizottsága, hanem a diákok százai, áldva őrzik emlékezetét.

Felügyelő Bizottságunk összetételében bizonyos személyi változások történtek. A jog- és államtudományi kar részéről Dr. Búza László és Dr. Heller Erik egyetemi ny. r. tanárok;

megboldogult professzortársunk, Dr. Berecz János helyére Dr. Gellért Albert egyetemi tanárt kérte fel bizottságunk, hogy az orvostudományi kart képviselje. A m. kir. Polgáriiskolai Tanárképző Főiskola részéről Dr. Sándor István főiskolai r. tanár úrral egészült ki bizottságunk, továbbá ülés és tanácskozási joggal Kedves Miklós főiskolai titkár és Huszti Jenő Horthy-kollégiumi gondnok urak kaptak megbízást az együttműködésre.

A Felügyelő Bizottságban, a tanév elején tartott választás alkalmával, a megüresedett elnöki székbe egyhangúlag Dr. Ereky István egyetemi ny. r. tanár Urat, egyetemünk ez idei rektorát választotta meg. Ügyvezető elnök továbbra is Dr. Várkonyi Hildebrand egyetemi ny. r. tanár maradt. A Végrehajtó Bizottság összetételében változás nem történt. A Felügyelő Bizottság ez időszerint a következő bizottsági tagokból áll:

Elnök, egyben a Végrehajtó Bizottság elnöke: Dr. Ereky István; ügyvezető elnök, s elnökhelyettes: Dr. Várkonyi Hildebrand egyetemi ny. r. tanárok. A jog- és államtudományi kar képviselői: Dr. Polner Ödön, Dr. Ereky István, Dr. Eúza László és Dr. Heller Erik; az orvostudományi kar részéről: Dr. Veress Elemér, Dr. Ditrói Gábor, Dr. Purjesz Béla és Dr. Gellért Albert; a bölcsészet, nyelv- és történettudományi kar részéről: Dr. Horger Antal, Dr. Kogutowicz Károly, Dr. Főgel József és Dr. Várkonyi Hildebrand; a matematika-, természettudományi kar részéről: Dr. Györffy István, Dr. Szentpétery Zsigmond és Dr. Fröhlich Pál egyetemi tanárok, végül a m. kir. Polgáriiskolai Tanárképző Főiskola részéről: Dr. Szőkefalvi Nagy Gyula egyetemi c. ny. rk. tanár, igazgató és Dr. Sándor István főiskolai r. tanár. Ülész- és tanácskozási joggal meghívott tagjai: Kedves Miklós főiskolai titkár és Huszti Jenő, a Horthy-Kollégium gondnoka. Hivatalból tagjai: Dr. Polner Ödön ny. egyetemi ny. r. tanár, a Diákvédő és Diákjóléti Iroda elnök-professzora; Dr. Főgel József egyetemi ny. r. tanár, a Horthy-Kollégium igazgatója; Dr. Szőkefalvi Nagy Gyula, egyetemi c. ny. rk. tanár, a m. kir. Polgáriiskolai Tanárképző Főiskola igazgatója, végül a Betegélelmezési Osztály vezetője: Dr. Stróbl Ferenc egyetemi tanársegéd.

A Végrehajtó Bizottság elnöke: Dr. Ereky István, helyet-

tese: Dr. Várkonyi Hildebrand ügyvezető elnök. Tagjai: Dr. Polner Ödön, Dr. Purjesz Béla, Dr. Fögel József, Dr. Szentpétery Zsigmond egyetemi ny. r. tanárok. A Felügyelő Bizottság jegyzője Dr. Bálint Alajos egyetemi adjunktus, aki egyben a titkár-pénztárnoki teendőket is ellátja. Felügyelő Bizottságunk Dömötör Gyula szigorló orvos, étterem-felügyelőnek, hét évi kiváló munkásságának elismeréseképen, a Mensa Academica Publica élelmezési gondnoka címet adta.

Örömmel számolhatunk be azokról az adományokról, amelyek pénztárunkhoz beérkeztek. Itt elsősoban külön kell megköszönnünk Szeged sz. kir. városnak az 1938. évi 1000 pengős segélyét, amelyet szegénysorsú hallgatók élelmezési segélyeként volt szíves folyósítani. Dr. Mester János egyetemi dékán úr, szegénysorsú, jóelőmenetelű bölcsészeti hallgató élelmezési segélyére küldött 150 pengős adományát Felügyelő Bizottságunk Pelle Pál gyakorló tanárjelölt részére adományozta. Dr. Miskolczy Dezső professzor úr pedig báli fővédnökségi díjak megváltásaként 20 pengőt juttatott pénztárunkhoz. Dr. Várkonyi Hildebrand egyetemi ny. r. tanár 50 pengős adománya a menza céljait szolgálták. A Szent Imre-Kollégium ifjúságának báljövedelemből eredő 500 pengős adománya a felvidéki hallgatók segélyezésére fordított.

A további adományok Dr. Berecz János professzor úr halálával kapcsolatban, részben koszorú-megváltások címén érkeztek hozzánk. Külön kell a Berecz-családnak megköszönnünk azt az 500 pengős adományt, amelyet Dr. Berecz János nevével elnevezve kaptak orvostanhallgatóink. Ezek az adományok a következők: a jog- és államtudományi kar 25, az orvostudományi kar 145, a bölcsészet-, nyelv- és történettudományi kar 78, a matematika-természettudományi kar 55, az Egyetemi Tanács 267-75, Dr. Érekly István 20, Dr. Polner Ödön 20, Dr. Búza László 20, Dr. Heller Erik 20, a MIEFHÖE 5 pengő.

Ezek szerint a beérkezett adományok összege 2875 pengő 75 fillért tettek ki. E helyen is kérjük, fogadják nemeslelkű adományozóink őszinte köszönetünket és kérjük, hogy a jövőben is gondoljanak szegénysorsú diákjaink segélyezésére.

Tekintetes Egyetemi Tanács! A magyarság számára örökké emlékezetes bécsi döntés alapján, a trianoni békedik-

tátummal a felvidéki és kárpátaljai magyarságra rakott bilincsektől megszabadult és húsz évi keserves raboskodás után, testvérként ölelhette keblére az anyaország a visszacsatolt területek lakosságát. Egyetemünk Rektora, Szeged sz. kir. város főispánjával és polgármesterével együttesen, elsőként fordult a város hazafias polgárságához, amelyben az egyetemünkre beiratkozandó felvidéki származású hallgatói részére ingyenes, vagy kedvezményes lakások rendelkezésre bocsátását kérte. Egyetemünk Rektora, úgy is, mint a Mensa Academica Publica Felügyelő Bizottságának elnöke, még november 24-én sürgős körözléssel fordult a Felügyelő Bizottság tagjaihoz. Körözlésében 10 felvidéki hallgató ingyenes ételmezését kérte. Az indítványt a Bizottság tagjai örömmel fogadták. A 10 hallgató segítése azonban nem bizonyult elegendőnek, s 1939. január 1-től a számot 30-ra, majd 42-re kellett felemelnünk. Az Egyetemi Tanács rendelkezése értelmében, 10 felvidéki hallgató ingyenes ételmezését az Egyetemi Diákvédő és Diákjóléti Iroda annak az összegnek terhére vállalta, amelyet a lord Rothermere-alap kamatjövedelmeiből kapott. A Diákvédő Iroda a 10 felvidéki hallgató ételmezési díjait pénztárunkba be is fizette. Egyetemünk Rektorának felhívására, a Szent Imre Kollégium ifjúsága, a f. év februárjában tartott Szent Imrész-Bájljának már fennebb említett 500 pengős tisztajövedelmét, hasonló célra ajánlotta fel.

Be kell számolnunk arról is, hogy az elmúlt tanévben annyi dicsőséget, hírnevet és hazánknak, városunknak, s nem utolsósorban Alma Materünknek sok külföldi, főleg lengyel barátot szerző Egyetemi Énekkarunk kérésére, előbb a Végrehajtó, majd Felügyelő Bizottságunk, 8 énekkari tag részére ingyenes menzát juttatott három hónapon keresztül, a karácsonyi vakáció és pótfélév tartama alatt azoknak, akik nem szegedi származásúak voltak és a budapesti Zeneakadémia hangversenytermében tartott díszhangversenyre, az intenzív próbák miatt, Szegeden tartózkodtak.

Az 1938/39. tanévben kiosztott ételmezési segélyekre vonatkozólag az alábbi táblázatunk nyújt áttekintést:

Segélyek neve :	Az I.	A II.
	félévben :	
Ingyenes	10	52
Havi 6 pengőt fizető . . .	39	40
" 8 " " "	—	1
" 12 " " "	40	45
" 18 " " "	22	20
" 24 " " "	52	34
Összesen :	163	192

A fenti kimutatásban a Mensa Academica Publica terhére a m. kir. Polgáriiskolai Tanárképző Főiskola igazgatótanácsa által javasolt és a Felügyelő Bizottság által kiosztott segélyek, valamint 42 felvidéki hallgató ingyenes ételmezése is bennfoglaltatik. A felvidéki hallgatók száma, elköltözés folytán, időközben 42-ről 40-re csökkent. Egy felvidéki hallgató havi 6 pengőt fizetett.

Tekintetes Egyetemi Tanács! Már a múlt tanévi jelentésünkben rámutattunk arra a mindig nyomasztóbbá váló gazdasági helyzetre, amely bennünket különösképen sújt. A nyersanyagok ára mindinkább növekedett, hozzájárult ehhez az ősz folyamán egyes nyersanyagok beszerzésének nehézsége is. A részleges mozgósítás alkalmával a szállítók nehezen tudtak szállítási kötelezettségeiknek eleget tenni, s a részünkre közvetítő Ételélelmezési Osztálynak nagy hozzáértéssel kellett a tornyosuló akadályokkal megküzdenie. A szállítási nehézségekkel egyenes arányban állott a nyersanyag árak emelkedése is. A múlt tanév végén már előre tudtuk, hogy a napi 80 filléres adagárak kevésnek fognak bizonyulni. Ennek dacára, az első félévben nekikezdtünk a lehetetlennek látszó feladattal megbirkózni, s fájdalom, sejtésünk valóra vált. Az első félévben, valamint a február végéig tartó pótfélév tartama alatt, napi adagárainkat 80 fillérrel számoltuk, azonban március elsejétől kezdve kénytelenek voltunk az adagárakat napi 90 fillérre emelni. Hogy a jövőben ez a kalkulációs összeg elég lesz-e, ma még nincs módunkban jóslásokba bocsátkozni, azonban máris előrelátható, hogy a teljes díjasok havi ételmezési díját 30 pengőre felemeljük. Az elmúlt második félévben a tel-

jes díjasok, Felügyelő Bizottságunk határozata értelmében, a felemelt 90 filléres adagárok dacára, továbbra is 80 fillért fizettek, s 10 fillért, csekély tartartaléktökénk terhére, segélyként kapták.

Hogy a nagymértékben terhelt tartaléktökénket valamilyen módon mentesíteni tudjuk, igyekeztünk egyéb bevételi forrásokat is keresni. A rendelkezésünkre álló összeget eddig a m. kir. Póstatakarékpénztárnál, a 17.365. számú csekkszám-lán helyeztük el, ahol pénzünkért 1.5% kamatjövedelmet élveztünk. Még a tanév elején, szeptemberben úgy határoztunk, hogy az eddigi 1.5%-os jövedelemmel szemben, a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár netto 4%-os kamatjövedelmet biztosító intézet-nél 11.000 pengőt kötünk le, maradék pénzünket pedig ugyanannál a pénzüintézetnél, 3.25%-os bruttó jövedelmű folyószámlán helyeztük el. Kamatjövedelmeink a tanév folyamán 771.97 P-t eredményeztek, amelyben az a 237.27 P is bennfoglaltatik, amelyet a m. kir. Póstatakarékpénztár fizetett, az ottani folyószámlánk megszüntetése alkalmával.

Külön kell megköszönnünk a Horthy Kollégium igazgatóságának, hogy a menza részére szükséges étkezőhelyiséget az idén is díjmentesen volt szíves rendelkezésünkre bocsátani, csupán a gáz-, víz-, villanyenergia fogyasztásának megtérítéseként 1400 pengőt, továbbá takarító- és tisztítószeres árának megtérítését, 95.40 P-t kérte. Köszönjük, hogy alkalmazottaink részére havi 10 pengőért volt szíves lakást biztosítani. Hálásan emékezünk arra a kedvezményre is, hogy az ottani folyószámlánk után, százalékos visszatérítés címén, 180.50 P-t írt számlánk javára.

Ami a Mensa Academica Publica 1938/39. tanévi pénztárforgalmát illeti, arra nézve a következő kimutatás szolgáljon felvilágosítással:

		Bevétel:	Kiadás:
1.	Át hozat az 1937/38. tanévről .	16.435·52 P	
2.	Adományok :		
	a) Jogtudományi Kar	25·—	
	b) Orvostudományi Kar	145·—	
	c) Bölcsészettudományi Kar	78·—	
	d) Matematikai Kar	55·—	
	e) Egyetemi Tanács	267·75	
	f) Dr. Ereky István	20·—	
	g) Dr. Polner Ödön	20·—	
	h) Dr. Buza László	20·—	
	i) Dr. Heller Erik	20·—	
	j) Berecz-család	500·—	
	k) MIEFHÖE	5·—	
	l) Dr. Mester János	150·—	
	m) Dr. Miskolczi Dezső	20·—	
	n) Dr. Várkonyi Hildebrand	50·—	
	o) Szeged sz. kir. város	1.000·—	
	p) Szent Imrész-Bál jövedelme	500·—	2.875·75 „
3.	Kamatjövödelmek :		
	a) Postatakarékpénztárnál,	237·27	
	b) Szeged-Csongrádi Takarékpénztárnál folyószámlán, 1938 dec. 31-én	76·10	
	c) ugyanott, 1939. jun. 30-án	119·—	
	d) ugyanott, betétkönyvön	339·60	771·97 „
4.	Quaesturából befolyt	17.194·35 „	
5.	Ételmezési díjak :		
	a) ételmezési díjakból	43·810·31	
	b) Diákvédő Irodától 10 felvidéki hallgatónak	945·—	
	c) Horthy- Kollégiumtól %o-os visszatérítés címén	180·50	44.935·81 „
6.	Tanárképző Főiskolától gáz-, víz-, villanyenergia fogyasztásért	400·— „	
7.	Edénytörésekért visszatérítés	19·74 „	
8.	Személyi járandóságok :		
	a) tiszteletdíjak	1.200·—	
	b) bérek	1.578·99	
	c) jutalmak, segélyek	899·—	3.677·99 P

		Bevétel:	Kiadás:
9.	Beszerezési költségek:		
	a) irodaszerek	41·71	
	b) nyomtatványok	152·—	
	c) berendezésjavítása	4·—	197·71 „
10.	Ételmezési kiadások:		
	a) ételmezési díjak	47.489·9	
	b) papírszalvéták, cukorzacskók	186·87	
	c) törlőruhák	169·77	
	d) edények	117·40	47.963·13 „
11.	Ételmezési segélyek		16.628·70 „
12.	Horthy-Kollégiumnak gáz-, víz-, villanyenergia fogyasztások- ért		1.400·— „
13.	Horthy-Kollégiumnak tisztító- szerekért		95·40 „
14.	Koszorú Dr. Berecz János ravatalára		20·— „
	összesen:	82.633·14 P	69.922·93 P
	egyenleg 1939. június 30-án .		12.650·21 „
	mérleg:	82.633·14 P	82.633·14 P

Jelentésünk tudomásulvételét kérve, vagyok a Tekintetes
Tanács iránt

Szeged, 1939. június hó 30-án

mély tisztelettel:

Dr. Várkonyi Hildebrand

egyetemi ny. r. tanár,
ü. v. elnök.

